

GAZETA ROLNICZA

Wychodzi 2 razy w tygodniu: w środy i soboty.

<p>Prenumerata: W kraju rocznie 12 zł, półrocznie 6 zł, kwartalnie 3 zł, numer pojedynczy 15 gr.</p>	<p>Wydawca: Śląskie Tow. Wydawnicze w Cieszynie. Nr. Konta w P. K. O. w Katowicach 306.901. Redakcja i Administracja: Cieszyn, Konwiktowa 8. Telefon 214.</p>	<p>Cena ogłoszeń: Wiersz garmondowy 90 gr, przy wielo- razowym umieszczeniu zniżka.</p>
---	--	--

Numer 48.

W Cieszynie, dnia 22 listopada 1930.

Rok I.

W niedzielę, 23 listopada wszyscy ludowcy głosują:
do Senatu na listę Nr. 19
do Sejmu Śląskiego na listę Nr. 7.

Bracia Chłopi!

Pomimo straszliwego teroru, chłopci wchodzą do Sejmu w Warszawie w takiej sile, że potrafią się zdobyć na energiczny głos w obronie interesów ludu. Chodzi atoli obecnie o SEJM ŚLĄSKI, gdzie rolnictwo miało dotąd bardzo skromną reprezentację.

O składzie Sejmu Śląskiego zadecydują niedzielne wybory. Odzywamy się do was, bracia włościanie, stańcie jak jeden mąż do urny wyborczej i głosujcie na listę chłopską P. S. L. „Piasta“

Nr. 7.

Na liście tej znajdziecie wybitnych rolników i chałupników, znających wasze potrzeby i dolegliwości, znanych wam z długoletniej pracy społecznej.

Nie bójcie się nikogo, musi w Polsce nadejść okres poszanowania prawa. Pamiętajcie o tem, że waszego interesu bronić mogą ze skutkiem tylko ludzie, którzy z pomiędzy was pochodzą, t. j. chłopci, a takich mieści lista chłopska P. S. L. Piasta

Nr. 7.

1. Ryguła Walenty, rolnik, Kobiór.
2. Błaszczuk Jan, rolnik i burmistrz, Ustroń.
3. Herok Wincenty, rolnik, Jankowice Rybn.
4. Kawulok Michał, rolnik, Istebna 235.
5. Figołuszka Karol, rolnik, Zgoń.
6. Wuzik Władysław, rolnik, Brzeźce.

Wołamy do was, chłopci śląscy:

Nie lekceważcie sprawy wyborów, przeciwstawcie się agitacji sanacyjnej.

Jeżeli znów jej ulegniecie, będzie trzeba czekać przez czas dłuższy, nim zdołacie sobie wywalczyć należyta reprezentację.

Dziesiątki aut sanacyjnych uwijają się po Śląsku, krocie tysięcy różnych odezwoz rozrzucą się po wsiach i miastach, setki agitatorów nachodzą was, naciska, straszy i wprowadza w błąd.

My tego wszystkiego rozwinąć nie możemy. Nie mamy ani tych rzeszy urzędniczych do dyspozycji, ani milionowych funduszy wyborczych. Żyjemy jak wy, wśród trudności materialnych i przychodzimy do was ze szczerem braterskim wezwaniem:

Dopomóżcie, by w Sejmie Śląskim zasiadali przedstawiciele chłopów, patrzący na życie Polski tak, jak je widzi chłop przywiązany do państwa i swego stanu. Chcemy, by to byli ludzie niezależni i odważni, bo tylko tacy potrafią was obronić.

7. Boruta Paweł, rolnik, Puńców 46.
8. Gardełko Antoni, chałupnik, Mnich.
9. Zbiiowski Józef, chałupnik, Hłownica.
10. Herman Andrzej, rolnik, Drogomyśl.
11. Holeksa Józef, rolnik, Górki Wielkie 13.
12. Strach Józef, rolnik, Ustroń 337.

7

Po wyborach do Sejmu.

Minał pierwszy akt wyborów. Przyniósł on sanacji większość w Sejmie, ale większość zdobyta gwałtami, terorem i przekupstwem. Cały zachód i środek Polski naogół energicznie przeciwstawił się tym niesłychanym metodom sanacji. Nie wytrzymał tej próby wschód. Białorusini znikli z Sejmu zupełnie, a Rusini uzyskali w całości 21 mandatów (mieli dotąd około 40). Jest conajmniej wątpliwem, czy takie załatwienie kwestji ruskiej i białoruskiej wyjdzie Polsce na zdrowie. **Zwycięstwo sanacji było możliwe tylko przy unieważnieniu chłopom i robotnikom list w 11 okręgach, przez co odebrano im około 60 mandatów.**

Prasa sanacyjna triumfuje. Wprawdzie sanacja nie rozporządza większością, którąby mogła zniszczyć parlamentaryzm demokratyczny, ale po tem wszystkim, co zaszło, można się spodziewać dalszych pomysłów sanacyjnych, zdążających do uzyskania odpowiedniej większości w Sejmie. Sejm w tych warunkach prawdopodobnie rzadko tylko będzie obradował, choćby dlatego, by opozycji nie dopuścić do głosu. To też opozycja zapewne zrewiduje dotychczasowy swój sposób działania i przeniesie się z Sejmu na teren życia społecznego.

Reprezentację chłopów ostatnie wybory znacznie zmniejszyły. Naprawa pewna mogłaby nastąpić w związku z ponownymi wyborami w 11 okręgach, gdzie unieważniono bezpodstawnie listy Centrolewu. Trzeba wierzyć jeszcze w sądy polskie, ostatnią ostoję sprawiedliwości.

Wybory wykazały, że duża część społeczeństwa uległa upadkowi moralnemu, szerzonemu przez sanację. Większość narodu polskiego temu prądowi wyraźnie się oparła.

Trudno też w tych warunkach spodziewać się nastania normalnych stosunków. Gdzie gwałt i niesprawiedliwość święcą triumfy, tam niełatwo o anioła zgody i pojednania.

Wszystko przemawia raczej za tem, że przeżyjemy tylko nowy akt walki z sanacją i że lud polski będzie musiał przeżyć jeszcze niejedyn trud, nim się doczeka spokojniejszych czasów.

Wielkie zwycięstwo Korfantego.

Ostatnie wybory odbyły się przy niebywałym nacisku sfer rządowych i przy niewidzianym nigdy w Polsce kosztownym aparacie wyborczym, z którym współzawodniczyć nie potrafiło żadne stronnictwo. Nic też dziwnego, że w tych warunkach ucierpiał mocno Centrolew i ucierpiała Chadecja. Sanacja w całej Polsce wyszła ze znacznym sukcesem, ale nie potrafiła strawić stronnictwa Korfantego. Korfanti miał w przeszłym Sejmie 3 posłów, obecnie wchodzi tam z siedmiu mandatami. Jest to suk-

ces olbrzymi, świadczący o tem, że spoistość obozu Korfantego jest tak duża, iż nawet ostatnie wybory sanacyjne, wobec których hładna dawne „galicyjskie“, a nawet „rumuńskie“ i „węgierskie“ wybory, nie były w stanie naruszyć stanu posiadania Korfantego. Im wcześniej sanacja zrozumie, że Korfantego mimo wszystko trzeba uważać za człowieka, który ma na Śląsku coś do powiedzenia, tem lepiej będzie dla Śląska.

CHŁOPI! Nie zapominajcie, że do Sejmu Śląskiego głosujemy na listę **Nr. 7.**

Co przyniosły ostatnie wybory.

1. Sanacja uzyskała większość w Sejmie, ale tylko dzięki unieważnieniu list Centrolewu w 11 okręgach i straszliwemu terrorowi.

2. Sukces swój pozatem zawdzięcza sanacja prowincjom wschodnim, gdzie zagarnęła większość mandatów.

3. W Kongresówce pomimo unieważnienia list chłopskich w szeregu okręgach, liczba mandatów centrolewu i narodowej demokracji przewyższa liczbę mandatów uzyskanych przez sanację.

4. Socjaliści i komuniści ponieśli duże straty.

5. Na Zachodzie listy Centrolewu i Narodowej Demokracji mają ogromną przewagę nad sanacyjnami.

6. Chadecja utrzymała się jedynie dzięki triumfalnemu zwycięstwu Korfiantego na Śląsku.

7. W niektórych okręgach unieważniono ponad 60.000 głosów, oddanych na listy unieważnione chłopów i robotników.

8. Gdyby potraktowano wybory jako plebiscyt za Marszałkiem Piłsudskim lub przeciw niemu, to większość narodu opowiedziała się przeciwko Piłsudskiemu i przeciwko dyktaturze.

jest w tej chwili silniejszy, aniżeli był w maju 1930. A sukces swój uzyskał bez terroru, jedynie dzięki sile moralnej swoich wyborców. Sądźmy, że też z tych samych powodów, t. j. dla zasług wobec Polski, popierały Korfiantego w roku 1922 sfery „*Posła Ewangelickiego*“.

Odpowiedź.

Możecie więzić, tłumić,
Możecie strzelać w ludzi.
Lecz przemoc wasza pośród mas
Nienawiść tylko wzbudzi.

Możecie wasze „sztuczki“
Stosować, ile chcecie,
Lecz na nich, jak na skale,
Swe karki połamiecie.

I kres nadejdzie smutny,
Wam, co rządzicie batem,
I w swej wzdardliwej pysze
Swobody wyście katem.

A jeśli w walce z wami
Przyjdzie nam, nawet zginąć,
Imiona nasze wiecznie
W narodzie będą słynąć.

Pomnijcie o tem „wielcy“,
Że siłą rządzić długo
Nie można. Nawet wtedy,
Gdy knut jest siły sługą.

Bo dzisiaj nowych czasów
Nowe nadeszły prądy,
I człowiek w swojej duszy
O wszystkim ma swe sądy.

Dziś bardzo już jest trudno,
Tak, jak dawnymi czasy,
Szczyć przeciw sobie wzajem
Ludu prostego masy.

A prawda, dziś, jako słońce
Narodom rzuca blaski,
I tylko człowiek słaby
Korzystać zechce z łaski.

Sprzedajni i plugawi,
Którzy są waszą kliką,
Gdy złota wam nie stanie,
Jak cień złowróbnny znikną.

„My tryumf będziemy święcić —
Wam jeno wstyd zostanie —
Gdy Lud, gnębiony przez was,
Na bój ostatni wstanie!...“

(Wyzwolenie.) J. Wieczorek.

Dlaczego niema agitacji P. S. L. na wzór sanacyjnej.

Takie pytanie stawia nam pewien mąż zaufania. Krótko na to odpowiemy: Tak jest w całej Polsce, bo chłopci nie mają pieniędzy i są skazani na siebie samych. Inteligencja włościańska albo przeszła do sanacji i dziś pomaga w terroryzowaniu chłopów, albo gnije po więzieniach.

Na zebraniach niema poza tem wolności słowa, a donosicielstwo kwitnie, jak nigdy dotąd. Chłopi zresztą wiedzą, o co chodzi.

Komu dobrze, niech głosuje na jedynekę, niech z całego gardła woła: „niech żyje dyktatura“! Może właśnie ta chwila, pomimo niepowetowanych strat, jakie przynosi chłopom, przyczyni się do pewnego uświadomienia politycznego na wsi, do wyrobienia typu chłopca-obywatela.

Chłopi muszą się nauczyć odróżniania dobra od zła w życiu społecznym i występowania otwarcie w obronie dobra, ilekroć tego zajdzie potrzeba. Taka chwila nadeszła.

Prawo, wolność i sprawiedliwość, to wielkie wartości. Tego wam nie zabezpieczą służalcy i lokaje „nowej szlachty polskiej“. Przyjdzie czas, gdy chłopci znajdą się razem, i gdy ci, których się dziś prześladowuje z powodu przekonań, znajdą więcej zrozumienia. To też chłopci nie czekajcie na zgromadzenia, lecz sami jedni drugich uświadamiajcie. Niech każdy robi, co w jego siłach, by

7

znalazła w niedzielę należyte poparcie.

Dlaczego ludowcy porozumieli się z partią Korfiantego.

Jawnie i po cichu robi się ludowcom zarzut, że zawarli kompromis z Korfiantem. Czyni to przede wszystkim „*Posel Ewangelicki*“ i straszny ewangelików ludowców nazwą listy Korfiantego, chociaż wie, że gdyby piastowiec z listy Korfiantego wszedł do Sejmu, z pewnością nie byłby członkiem Klubu Ch. D., lecz Piasta. Zresztą w roku 1922 redaktor *Posła Ewangelickiego* popierał tak zwaną „*Chjęnę*“, o wybitnie wyznaniowym charakterze, a nie przestał przez to być ewangelikiem. Trudno od większej partii

żądać, by nazwę listy państwowej zmieniała dla małej ilości wyborców na Śląsku, albo zrzekła się przyłączenia listy okręgowej do listy państwowej. Możemy zapewnić „*Posła Ewangelickiego*“, że ci ewangelicy, którzy głosowali na listę Nr. 19, nie są gorszymi ewangelikami od sanatorów. Nie wiadomo zresztą, gdzie większy klerykalizm.

Ale pozatem ludowcy mają jeszcze inny argument swego postępowania.

Korfanty jest dla Śląska człowiekiem zasłużonym i ostatnie wybory dowiodły, że nawet taki straszliwy terror i setki tysięcy złotych rzucane na agitację wyborczą, nie potrafiły ludu śląskiego odwrócić od Korfiantego. Korfanty

Jak głosowano w wojew. śląskiem w roku 1928 i 16 listopada 1930 r.

	1		12		14		19		22		23		24 P. P. S. Lewica
	Sanacja 1930	1928	Niemcy 1930	1928	Blok żyd. 1930	Korfanty 1930	1928	Socjaliści 1930	1928	Socjaliści 1930	1928		
Bielsko m.	2131	1094	4436	4273	773	544	753	2362	3375				
Bielsko pow.	9591	5746	3013	3224	138	3359	2225	10808	13921				
Cieszyn	19900	13857	2154	2543	320	3839	2590	7401	10274				
Pszczyna	20230	12463	10133	16647	23	34250	29863	6317	8689				
Rybnik	31999	15145	12800	22660	—	49505	41537	3967	6104				
Tarn. Góry	11852	5896	6927	12253	1	10425	10320	Komuniści		Socjaliści			
Lubliniec	6296	3482	4092	6669	—	7754	7295	21	31	940	1661		
Świętochłowice	32749		25596		—	33196		8	1	141	291		
Król. Huta	8446	5407	17768	18746	536	9142	9309	8208		5490			
								3191	2979	2555	4594		
Katowice pow.	30317	18500	23050	36247	57	39765	34225	Socjaliści		Komuniści			
Katowice m.	22517	13667	17490	24797	864	18622	17757	8859	12999	11357	11741		
								3598	6799	2159	2169		330

**Chłopi! Cóż wam pomogą książęta, hrabiowie i fabrykanci?
Będą się starali o siebie! Głosujcie na listę chłopską Piasta **Nr. 7.****

Wzrost głosowania do Sejmu Warszawskiego.

Numer listy	Ilość mandatów		Razem
	w okręgach	z listy państwowej	
1. B. B. W. R.	203	45	248
4. Stronnictwo Narodowe	54	10	64
7. Centrolew	68	12	80
Z tego:			
P. P. S.	27		
Piast	15		
Wyzwolenie	15		
Stron. Chłopskie	15		
N. P. R. praw.	8		
	80		
11. Undo	18	3	21
12. Niemcy	5	—	5
14. Sjoniści w Małopolsce	4	—	4
17. Grünbaum w b. zab. rosyjskim	2	—	2
18. Ortodoksi „ „ „ „	1	—	1
19. Chadecja	12	2	14
22. Komuniści	4	—	4
23. Inni komuniści	1	—	1
Razem	372	72	444

Przygotowania do wywiezienia b. posłów z Brześcia.

Wileńska dyrekcja kolejowa otrzymała polecenie przygotowania dwóch wagonów specjalnych, które mają być w jak najszybszym czasie wydezynfekowane, celem dostarczenia ich do Brześcia nad Bugiem dla przewiezienia byłych posłów, którzy mają być rozmieszczeni w więzieniach w tych miastach, gdzie odbędą się przeciw nim rozprawy sądowe.

Falszywe pogłoski o przywiezieniu p. Korfantego do Katowic.

Rozeszła się po Katowicach pogłoska, iż do więzienia sądowego w Katowicach przewieziony został z Brześcia n. B. p. Korfanty. W godzinach południowych na ulicy przed gmachem więziennym zebrał się tłum ludzi, który po pewnym czasie policja rozprószyła. Powyższa pogłoska okazała się nieprawdziwą.

B. poseł Praga skazany.

Były poseł „Wyzwolenia“ Praga został skazany na rok więzienia za urządzenie wiecu poselskiego bez zawiadomienia władz administracyjnych.

Strajk generalny w Hiszpanji.

Okreśną drogą dochodzą wiadomości z Hiszpanji o niepokojącym rozwoju rewolucji. Specjalnie groźnie przedstawia się sytuacja w Barcelonie, gdzie studenci sprzymierzili się z robotnikami, podobnie jak w Madrycie i rozwinęli energiczną akcję przeciwko królowi, oświadczając się za republiką. Sytuacja jest bardzo groźna.

Zamach na premiera japońskiego.

Na premiera japońskiego Hamaguchi dokonano w piątek o godzinie 8.55 na dworcu kolejowym zamachu rewolwerowego.

Kula zraniła premiera w brzuch. Sprawcę zamachu, pewnego młodego człowieka, ujęto. Przyczyna zamachu nie jest wyjaśniona. Stan zdrowia rannego nie budzi wielkich obaw.

Górale! Głosujcie na listę chłopską Nr. 7!

Kronika wojewódzka.

Z Rybnickiego.

RYBNIK. Powiesił się. 36 letni Lukosz Robert, pacjent zakładu dla umysłowo chorych w Rybniku, powracając furmanką z Józefowca do Rybnika, gdzie woził obiad dla pacjentów zakładu, pozostawił na drodze konia, wszedł do obok drogi znajdującego się lasu, gdzie powiesił się na drzewie. Zwłoki denata odstawiono do kostnicy zakładu dla umysłowo chorych w Rybniku.

Nieszczęśliwy wypadek. Na ul. Raciborskiej w Rybniku szofer Mańka Paweł z Rybnika najechał samochodem na rowerzystę Pielę Frydolina z Pogrzebienia, pow. Rybnik, wskutek czego Pielę odniósł obrażenia na całym ciele. Okaleczonego odwieziono do szpitala św. Juljusza w Rybniku. W toku dochodzeń okazało się, że winę ponosi sam poszkodowany z powodu nieumiejętnej jazdy rowerem.

ZAMYŚLÓW. Sprawca podpalenia nieznan. Dnia 8 bm. o godz. 17.15 wybuchł pożar w stodole Pielorza Wincentego w Zamyśłowcu. Pożar zniszczył doszczętnie stodołę wraz z maszynami rolniczymi, wyrządzając szkodę na około 3500 zł.

BIERTUŁTOWY. Tego samego dnia około godz. 10 wybuchł pożar w stodole górnika Jana Gojnego w Biertułtowach, którą również wraz z narzędziami rolniczymi zniszczył doszczętnie. Szkodę wynosi około 8000 zł. W obu wypadkach przyczyny pożaru nie ustalono. Dochodzenia w toku.

Z Bielskiego.

BIELSKO. Zamordował kochankę i sam się zastrzelił. Dnia 22 bm. około godz. 22 w Domu Zdrowia w Bystrej pow. Bielsko została zamordowana dwoma strzałami rewolwerowymi pokojówka Kleczkówna Marja. Podejrzany o dokonanie czynu kochanek zamordowanej, Zątek Augustyn z Bystrej, pow. Bielsko, który po wypadku zbiegł w niewiadomym kierunku, wystrzelał z rewolweru w lewą pierś, pozbawił się życia w lesie cygańskim w odległości około 300 m od leśniczówki w Mikuszowicach, pow. Bielsko. Zwłoki jego odstawiono do kostnicy w Mikuszowicach.

Frelichów. Wybory tutejsze dały następujący wynik: nr. 1 — 53 głosów, nr. 12 — 2 głosy, nr. 19 — 74 głosów, nr. 22 — 37 głosów.

Hownica. W ubiegłą sobotę, przed wyborami, tutejszy urząd gminny rozdawał ubogim zapomogi. Równocześnie rozdawano jedynki. Nie zawiadomiono o tem członków wydziału gminnego, ludowców, w obawie, by ci nie przeszkadzali w tej niecnej robocie. Podczas wyborów obda-

Ofiarą naszych czasów

Jeśli ten biedny człowiek, ciągłe troski i kłopoty sprawiają mu często bóle głowy. Z tego powodu ma on zawsze pod ręką oryginalne tabletki Aspiryny, które łagodzą te nieznosne bóle.

Istnieje tylko jedna

Każde opakowanie i każda tabletki oryginalnej Aspiryny opatrzone są znakiem BAYER.

rzeni, chcąc się wywdzięczyć za zasilek, głosowali za jedynką. Takimi sposobami sanacja dochodzi do swych mandatów za nasze pieniądze z podatków.

Drogomyśl. Tutejsi funkcjonariusze Państw. Stadniny Ogierów uprawiali niesłychany terror przy wyborach do Sejmu Warszawskiego. Podam wam później nazwiska tych panów i krótki opis nadużyć z ich strony. Przecież kiedyś nadejdą czasy jakiejś takiej sprawiedliwości.

Rozbijaczom tym wtórowali pp. Skalka, tutejszy rzeźnik, który wzbogaciwszy się na chłopach, wzorem wielkich kapitalistów ciągnie do sanacji i kolejarz Kuflik, znany lokaj sanacyjny. Panowie ci do spółki, w obecności pewnego urzędnika Akcyz i Monopoli rozbijali zebrania wyborcze i dopuszczali się różnych wybryków.

Ludność jest oburzona zachowaniem się tych ludzi i domaga się kary.

Z Cieszyńskiego.

USTRON. Na podstawie rozporz. Prez. Rzeczp. z dnia 10 maja 1927 r. (Dz. U. Nr. 1 1928 r., art. 32) proszę o umieszczenie w najbliższym numerze „Gazety Rolniczej“ następującego sprostowania. Nieprawdą jest, że lekceważę uchwałę Rady gm., „ze lokale szkolne nie powinny być używane dla celów politycznych“, lecz prawdą jest, że sam tej zasady ściśle przestrzegam, gdyż jeszcze przed zapadnięciem teje uchwały zwracalem burmistrzowi p. Błaszczykowi na to uwagę. Kiedy on urządził polityczne posiedzenie w kl. II tutejszej szkoły. Nieprawdą jest, że urządzam sobie zebrania polityczne w szkole polańskiej, t. j. lekalah szkolnych, lecz prawdą jest, że posiedzenia przedwyborcze odbywają się w mojem prywatnem mieszkaniu, czego mi Rada gminna zabronić nie może. — Paweł Kral, kier. szkoły.

Od Redakcji. Cytowane rozporządzenie Prezydenta już na szczęście nie jest prawomocne, mimo to sprostowanie powyższe umieszczamy. Niech Szanowni Czytelnicy, czytając je, osądzą, czy nasz korespondent z Ustronia nie miał słuszności.

KRASNA. Powiesił się na lipie. Dnia 11 b. m. popełnił samobójstwo robotnik Józef Machalica, lat 27, z Hownicy, przez powieszenie się na lipie w pobliżu kaplicy w Ogrodzonej. Przyczyna samobójstwa narazie nieznaną.

Ogrodzona. Przy wyborach w tutejszej gminie przewodniczący pragnął się wywiązać stuprocentowo ze swego zadania wobec sanacji. Głosowali też nawet umarli i podobno nieobecni. Krótko przed wyborami wójt rozdawał zapomogi dla ubogich i równocześnie kártki wyborcze, dodając do tego odpowiednie komentarze. Przygwaźdzamy ten fakt i mamy nazwiska świadków. To samo działo się w wielu innych gminach. Podczas akcji wyborczej upito mężów zaufania stronnictwa opozycyjnych, by nie przeszkadzali w godzinie duchów.

Stara Rozyna.

Ludeczkowie! ludeczkowie! tóż mój po jednych wólbach. Nale to wóm był rajbach. Jo niewiym, skąd sanacyj biere tela piniędzy. Tósz wóm w Cieszynie zwoziło

Kto chce utrzymać autonomję Śląska, nie może głosować na sanację!

